

KERK & Leven

20

2023

WEEKKRANT

17 MEI

JAARGANG 84

EDITIE 4330

SINT-FRANCISCUS
SINT-ANTONIUS
DON BOSCO

FEDERATIE FRANDO

WWW.KERKENLEVEN.BE

P900720 | AFGIFTEKANTOOR: 2099 ANTWERPEN X | AFZENDER: HALEWIJNLAAN 92 - 2050 ANTWERPEN

VZW CARACASHULPFONDS

Uit het Driemaandelijks tijdschrift nr 1 – januari/februari/maart 2023

Beste lezer en sympathisant,

Pater Willy Polders getuigt: Vier jaar geleden werd me gevraagd te gaan helpen in onze parochie van San Félix, in het Oosten van het land, een 800 km hier vandaan. Dat was voor mij een uitdaging, alleen al omwille van het klimaat. Meestal is het daar een stuk boven de dertig graden. Ik heb toen de uitdaging aanvaard en het mooie en zachte zomerklimaat van Caracas vaarwel gezegd. Stemmen gingen toen de ronde dat ik het geen half jaar zou volhouden.

Vier jaren was ik er en ik zou er gerust nog vier jaren kunnen bijdoen.

Ondertussen ben ik sinds vorige maand terug in Caracas, op vraag van de salvatoriaanse gemeenschap, maar met heimwee naar het mooie en zachte klimaat van San Félix.

Voor ik vertrok uit San Félix had ik nog een gesprek met de familie Rosales Silva die al jaren in San Félix woont. Het zijn de dochter, schoonzoon en kleinkinderen van Luis Silva.

In dit nieuwe nummer wil ik graag iets over hen vertellen, een totaal ander geluid uit Venezuela.

Je kreeg al het artikel te lezen:

Herinneringen aan de parochie van San Félix

Onze studiebeursstudenten maken het verschil

Nu komen de zussen Raquel Andrea en Paula Veronica Silva Cano aan het woord.

De zussen Raquel en Paula zijn kleindochters van Luis Silva. Het zijn twee van de vier meisjes van zijn zoon Luis, getrouwd met Maria Lejandra Cano.

Zij wonen met hun vieren en hun ouders samen in het huis dat grootvader Luis ooit bouwde in Campo Rico op het huis van de overleden echtgenoot van zijn vrouw.

Raquel is 16 en Paula 14. Ze gaan

naar hetzelfde college even buiten de barrio. Raquel doet daar het voorlaatste jaar en Paula het tweede jaar middelbaar. Driemaal per week gaan ze samen naar een dansschool waar Raquel al het derde jaar bezig is.

Ze geven allebei een rustige en eerder bescheiden indruk. Niets deed me in het gesprek vermoeden wat ik nadien op scherm zag. Hun moeder maakte een opname van een competitie tussen een tiental dansgroepen van Caracas.

Vooral Raquel, de oudste, doet het uitstekend. Wat ik haar zag doen bij de dans hield ik niet voor mogelijk. Haar groep behaalde dan ook de eerste prijs, wat mij niet verwondert. Het is een soort dansen met veel choreografie, gymnastische behendigheid en kleurrijke kleding.

Ze noemen het een moderne stedelijk dans. Het was aangenaam om te zien. Ik vroeg me af hoe zo'n jonge meisjes het klaarspelen.

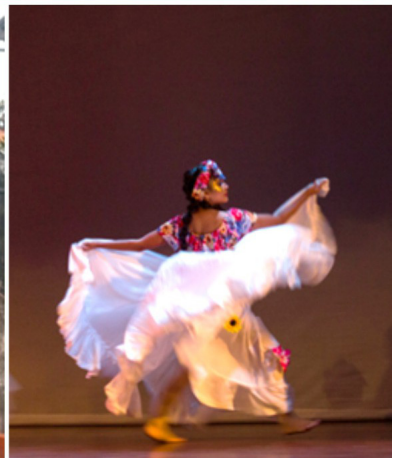
Als ik polste naar hun toekomstplannen werd dansen echter niet vernoemd. Opvallend.

Paula denkt eerder aan een toekomst in naai en snit. Hiermee is ze al een tijdje bezig. Het boeit haar om van stukjes stof iets nieuws te maken, een eigen creatie, later misschien een eigen kledinglijn.

Raquel heeft eerder de aanleg van haar grootmoeder van moeders kant, een kapster. Ze noemt haar passie de colorimetrie, waarvoor ze ook al een cursus heeft gevolgd.

Voor mijn grijze haren was het een onbekend begrip, iets nieuws. Het gaat hier over kleurschakeringen bij het verven van het vrouwelijk kapsel. Misschien bestaat het ook voor mannen. Want ik begin te begrijpen dat er veel dingen bestaan die ik helemaal niet ken.

Misschien vraagt u zich af wat zo een specialiteit nog te maken heeft met een studiebeurs of ontwikkelingshulp. We mogen niet vergeten dat de mentaliteit of waardeschaal van het Noorden, waar België bij hoort, totaal verschillend is van het Zuiden. Voor onze mensen hier is

het allerbelangrijkste hoe je naar buiten komt, uw voorkomen.

Een jonge dame kan wel uit een bouwvallige of een echte krotwoning komen, maar dan wel op hoge hakken waarvan de kleur bij haar kledij past, haartooi tip top in orde, het gelaat bijgewerkt met de nodige kleur, enz.

Dat is de eerste behoefte, nog voor de vraag naar voedingsmiddelen. Toch zijn Raquel en Paula niet alleen bezig met dansen, haartooi of kleding. Ze zijn ook actief in de parochie. Ze behoren allebei bij een gemeenschap van het neocatechumaat. Ze verzorgen iedere dinsdag met hun gitaren de zang en muziekbegeleiding tijdens de eucharistie. Ook op zondag volgens een beurtrol omdat nog andere jongeren de vieringen begeleiden.

De beide meisjes houden van Cam-

po Rico, voelen zich best in de barrio.

Paula vindt dat de huizen er allemaal veel te klein zijn, te beginnen met hun eigen woning, die ongeveer 70 m² in beslag neemt. Dat is inderdaad weinig en toch binnen de barrio ruim groot.

De enige opmerking die Paula maakte over de toestand van Venezuela ging over de verstandelijke bekwaamheid bij de leiders, de president en de ministers. Ze zou graag bekwame mensen aan de macht willen om het land vooruit te helpen. Raquel meent dat ze aan heel de bevolking moeten denken en niet alleen aan hun eigen partij.

Pater Willy Polders bedankt alle lezers en medewerkers van het Caracashulpfonds, voor hun steun aan de studenten van Campo Rico.

Voor de blije gezichten die u hierbij maakt in de families, duizendmaal dank.

Steun aan het Caracashulpfonds
Afgiftekantoor: Leuven 1 P 709303
V.U. Eddy Deroost,
Verenigingstraat 41, 3010 Kessel-Lo
Rekeningnummer:
BE 06431022480122

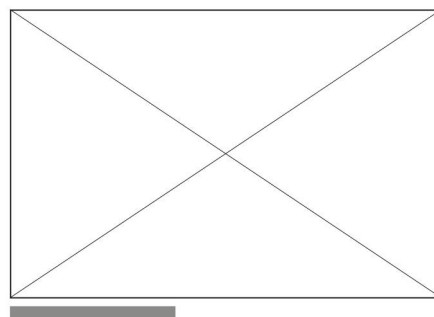
Aandacht-aandacht!

Op aanvraag van de Federale overheidsdienst van Financiën worden wij verzocht om bij het indienen van de stortingen van de giften uw nationaal nummer toe te voegen.

Wij vragen u dan ook om bij de volgende giften uw nationaal nummer te vermelden, dit om vergissingen bij financiën te voorkomen.

Dank bij voorbaat.

Het bestuur van het Caracashulpfonds.

Colofon

DIENST PAROCHIEBLADEN
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 30
dienst.parochiebladen@kerknet.be

ALGEMENE REDACTIE
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 40
redactie.kerkenleven@kerknet.be
secretariaat.kl@kerknet.be
www.kerkenleven.be

PUBLICITEIT
Trevi plus bvba
Meerlaan 9, 9620 Zottegem
09 360 48 54 • fax 09 367 49 88
katrien.lannoo@trevipus.be
www.trevipus.be

Copyright
Alle teksten, foto's en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties. Lezersbrieven moeten naam en adres vermelden. De redactie behoudt zich het recht teksten in te korten of te weigeren.

KERK & leven is een uitgave van
Studiecentrum Kerk en Media vzw

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Herman Cosijns

Diocesane redactie Aartsbisdom
Filip Ceulemans, 03 202 84 35,
filip.ceulemans@kerknet.be
Tony Dupont, 011 23 08 80,
tony.dupont@kerknet.be
Frederik de Merodestraat 18, 2800 Mechelen

ABONNEMENTEN
Philippe Nachtergaele
P. Nollekensstraat 145,
3010 Kessel-Lo
philippe.nachtergaele@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-ANTONIUS
Leo Swinnen
Platte-Lostraat 202,
3010 Kessel-Lo
gsm 0496 214 614
leo.swinnen@telenet.be

REDACTIECONTACTPERSOON
DON BOSCO
Gilberte Havet
Grensstraat 79,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 45 87
gilberte.havet@gmail.com

REDACTIECONTACTPERSOON
SINT-FRANCISCUS en
EINDREDACTIE FRANDO
Leo Page
Verenigingstraat 21
3010 Kessel-Lo
tel. 016 252151 gsm 0479 508178
leopage42@gmail.com

CONTACTADRESSEN
DON BOSCO
Jef Wauters
Cristianlaan 43,
3010 Kessel-Lo
tel. 016 25 58 92 gsm 0485 06 30 38

SINT-ANTONIUS
Mathieu Voets, Vollhardingslaan 30,
3001 Heverlee (0475/675667)
Parochiesecretariaat: Léon Schreursvest 33,
3001 Heverlee

SINT-FRANCISCUS
Parochiesecretariaat
Tiensesteenweg 190,
3001 Heverlee
Open op dinsdag en donderdag
van 09.30 u. - 11.30 u.
Het kan nuttig zijn vooraf te bellen
op 016 25 04 59
of liefst op 0492 319215

VIERINGEN

SINT-FRANCISCUS

Donderdag 18 mei 2023
O.H.Hemelvaart
10 u. 1e communieviering
Voorgangers: Zonopastor Rony Timmermans en Lieven Dries
Lectoren: kinderen
Zang: Pieter Vanderveken
Muziek: Herman Baumers en Stien Eysermans

Zondag 21 mei 2023
7e Paaszondag
10 u. Viering
Voorganger: Leo De Weerd
Lector: François Barrette
Zang: Maria Van Eepoel
Orgel: Raoul Vereecken

Zondag 28 mei 2023
Pinksteren
10 u. Eucharistieviering
Intentie voor E.H. A. Vlaeminck
Voorganger: Zonopastor Rony Timmermans, Gaston Eysermans en Lieven Dries
Lector: Lutgarde Frederix
Zang: Franciscuskoor
Orgel: Anna Rusakova

Maandag 29 mei 2023
Pinkstermaandag
10 u. Eucharistieviering
Voorganger: Zonopastor Rony Timmermans
Lector: Gaston Eysermans
Zang: Eddy Van Espen
Orgel: Raoul Vereecken

SINT-ANTONIUS

Donderdag 18 mei
O.H.Hemelvaart
11 u. viering met koor
Voorganger: pater Walter Verhelst
Assistent: Mieke Vanhooymissen
Lector: Eva Voets
Homilie: pater Walter Verhelst
Beelden: Leo Swinnen

Zondag 21 mei
7de zondag van Pasen
11 u. viering met koor
Voorganger: pater Fons Swinnen SJ
Assistent: Myriam Neves
Lector: Ann Henderickx
Homilie: pater Fons Swinnen SJ
Beelden: Leo Swinnen

Zondag 28 mei
Pinksteren
11 u. viering opgeluisterd door de Gospelrats
Voorganger: pater Fons Swinnen sj
Assistent: Mathieu Voets
Lector: Liliane Wagemans
Homilie: pater Fons Swinnen sj
Beelden: Patrick Plessers

DON BOSCO

Zondagvieringen om 10.30 u.
donderdag 18 mei om 10.30 u. Hemelvaart
zondag 28 mei Pinksteren
zondag 11 juni
zondag 25 juni

'DOOR DE STAD GEDRAGEN'

(c) Joris Herregods

Van 29 april tot 11 juni loopt in de crypte van de Mechelse Hanswijkbasiliek een tentoonstelling over 750 jaar Hanswijkprocessie. Tal van unieke documenten onder meer uit de archieven van het aartsbisdom, tonen het ontstaan en de evolutie van de Hanswijkprocessie. Ook de nieuwe mantel van Maria is te bewonderen. De tentoonstelling 'Door de Stad Gedragen' wil de geschiedenis van de processie historisch duiden en uit de doeken doen.

Het begint bij 'het wonder van de Brusselpoort'. Het beeld van O.-L.-Vrouw van Hanswijk werd toen vanuit de kapel waarin het zich buiten de muren van de stad bevond, in een plechtige processie naar Mechelen gedragen. Mechelen was immers getroffen door meerdere rampen en door een pestepidemie. Bij de Brusselpoort gekomen en bij het zingen van een Marialied zou de grote zware poort van de Brusselpoort zonder menselijk ingrijpen als vanzelf zijn opengegaan. Het beeld kon nu onbelemmerd de stad worden binnengedragen en - volgens geschreven oude bronnen - kwam enkele dagen later een einde aan de pestepidemie. De mensen beloofden toen plechtig om uit dankbaarheid het Mariabeeld jaarlijks door de stad te dragen. En zo

gebeurt het dus al 750 jaar.

Met tal van unieke documenten uit de archieven van het Aartsbisdom, van het Hof van Busleyden, van het Stadsarchief, van de vzw Hanswijkparochie, van de Hanswijkparochie, en foto's, documenten en voorwerpen ter beschikking gesteld door particulieren, zal het ontstaan en de evolutie van '750 jaar Hanswijkprocessie' worden getoond. Oude wandtapijten en vele kunstwerken zullen herinneren aan de vele merkwaardige gebeurtenissen en wonderbaarlijke genezingen die worden toegeschreven aan de tussenkomst van O.-L.-Vrouw van Hanswijk. Meerdere originele werken van Alfred Ost (die meerdere jaren in de Hanswijkparochie woonde en affiches en vaantjes ontwierp voor de Hanswijkprocessie) zullen worden getoond. Ook foto's die herinneren aan de koninklijke belangstelling sedert 1838 tot en met 2013, het Gulden Boek van Hanswijk, herinneringen aan het pausbezoek, oude processievlagen en enkele oude kostuums. Ook de 'draggers van het Mariabeeld' krijgen speciale aandacht want zonder hen zou de processie niet kunnen bestaan.

In een projectieruimte wordt getoond hoe ter gelegenheid van 750 jaar processie een nieuwe outfit voor het Mariabeeld tot stand is gekomen. De tentoonstelling loopt van 29 april tot en met 11 juni 2023 en is dagelijks toegankelijk van 13 tot 17 uur, behalve op maandag. De toegang is gratis. Ingang tot de crypte via de basiliek.

NA EEN LEVEN LANG ZWERVEN BEN IK WEER BIJ U IN DE BUURT GEKOMEN (brieven aan God en andere mensen)

De Nederlandse cabaretier **Paul Van Vliet** overleed op woensdag 26 april op 87-jarige leeftijd. In 2019 publiceerde hij zijn laatste boek 'Brieven aan God en andere mensen'. Daarin blikt hij terug op ontmoetingen die ertoe deden in zijn leven. Hieronder lees je een van zijn brieven.

Lieve Heer,

Het is lang geleden dat ik voor het laatste het woord tot U heb gericht. Ik was nog een kind en U stond letterlijk op het menu van alle dagen. Er was geen ontkomen aan. Dat begon al aan het ontbijt. Mijn vader vroeg eerst Uw zegen voor de uitgestalde spijs en drank en na afloop Uw bemiddeling voor een vruchtbare werkdag.

Vóór de lessen op de christelijke scholen die ik heb bezocht, riepen de leraren U aan om te zorgen voor vlijt en goed gedrag. Bij het avondeten werd er opnieuw gebeden en uit de Bijbel gelezen, terwijl U in het gebedje voor het slapengaan moest worden bedankt voor al het goede van de afgelopen dag in ruil voor bescherming gedurende de nacht en een gezond-weer-op. De dominee kwam regelmatig op huisbezoek om te controleren of wij het geloof in U nog wel op de juiste wijze praktiseerden. Zelfs in de vakanties ging U mee kamperen met de kinderkerk.

Ja, U was alomtegenwoordig! 'Op bergen en in dalen zijt Gij, oh God, mijn Heer,' zongen wij dan ook uit volle borst. Het waren de jaren van Schuld en Boete, Zonde en Vergeving, Lijden en Genade. En U zag alles; vooral als het niet goed was.

Dan heb ik het nog niet eens over de zondag en de christelijke feestdagen, waarop U zó indringend aanwezig was dat het in mijn wilde jongensjaren tot heftige conflicten met mijn ouders heeft geleid. Ik kon Uw heiligheid op geen enkele manier combineren met de Sturm und Drang van mijn hormonale ontwikkeling. Dat heeft er mede voor gezorgd dat ik U, toen ik het huis uitging, meteen heb losgelaten en daarna nooit meer heb toegesproken of heb aangeroepen. Tot vandaag.

Als ik werd bezocht door gevoelens van verlatenheid, schreef ik daar een tekst over. Zo loste ik mijn eenzaamheid op door deze te delen met mijn publiek en ik kon de antwoorden op de grote levensvragen ontlopen in de roes van ruim 60 jaar schrijven, spelen en reizen.

Als ik wou weten hoe ik dacht of wat ik voelde las ik mijn eigen teksten.

Op dagen van verwarring verlangde ik soms terug naar de veiligheid van Uw kerk en de vanzelfsprekende saamhorigheid die met mijn kindergeloof was verbonden. Vooral als op zondag de slepende gezangen melancholiek over de stad waaierden en de kerkklokken opriepen tot gehoorzaamheid met de belofte van vergeving en genade. Maar dat duurde nooit lang.

Als het leven mij tegenzat, wendde ik mij niet meer zoals vroeger tot U, maar tot mijn eigen goden: energie, creativiteit, ambitie, succes en applaus.

Daarmee kon ik in het zelfgemaakte heiligdom van het theater mijzelf in het centrum van mijn eigen erediensplaatsen. Dat is heel lang goed gegaan. Het is zelfs meetbaar geworden in materiële welstand: gouden platen, prijzen en koninklijke onderscheidingen. Maar nu ik 83 ben geworden, werkt dat systeem niet meer. De oogst is binnen en ik zit terzijde en denk na, lichamelijk wat minder sterk, geestelijk iets minder weerbaar. Ik denk na over de grote vragen van het leven, de zin van alle, over het waartoe, waarom en waarheen? Wat wil ik nog, wat kan ik nog?

De toekomst is afzienbaar geworden en een zekere haast om achter de waarheid te komen is geboden.

Langzamerhand groeit de behoefte aan een nieuwe 'zingeving', zoals het modewoord zegt. Zo ben ik na een leven lang zoeken en zwerven toch weer bij U in de buurt gekomen. Nog niet in een rechtstreekse dialoog in de vorm van het geloof der vaders. Daarvoor bent U te abstract geworden. Behalve bij de EO weet, geloof ik, niemand meer precies wat en wie U bent. We mogen onze eigen God verzinnen en dat lijkt aantrekkelijk, maar de keuze is oeverloos.

Ze zeggen dat 'God in de mens zit' of sterker nog: 'God dat ben je zelf.' Ik schiet daar niet zoveel mee op. Zeker niet nu anderen Uw zoon Jezus Christus hebben teruggebracht tot de menselijke maat van gewoon een charismatische profeet. Het is mij allemaal te vrijblijvend.

Ik zie U in dit stadium van mijn leven vooral in het mysterie van het mooiste, het beste, het diepste. Daar ben ik naar op zoek.

Ik vind U in de liefde, in adembenevende kunst, in de onschuld van een kind, in eerbied voor het onbegrijpelijke. Dat noem ik voor het gemak dan maar 'God', in het besef dat juist voor God iedere formulering of omschrijving per definitie gebrekkig en ontoereikend is. Voorlopig moet ik het hiermee doen. Het is een soort houvast in de onzekerheid van de dagen waarin alles anders is of lijkt. Ik zal veel moeten loslaten en afscheid moeten nemen van alles wat vertrouwd was en succesvol. Ik ben benieuwd waarmee of met wie de vrijgekomen ruimte zal worden opgevuld.

Het zou mij niet verbazen als ik U daarin uiteindelijk zal tegenkomen.

We hoeven niet af te spreken dat ik U kan herkennen aan een rode roos in Uw knoopsgat of de NCRV-gids onder Uw linkerarm. Ik zal weten dat U het bent als ik mij onvoorwaardelijk heb overgegeven en mijn eenzaamheid zal zijn verdwenen.

Paul Van Vliet
gepubliceerd op www.kerknet.be op 26 april 2023

Tussendoortje

Op Paasdag overleed Huub Oosterhuis. Van hem sturen we Psalm 1, in de twee versies die hij er van maakte.

Bij de vertaling van Psalm 1 in "50 Psalmen vrij" vonden we een commentaar van Frits Tromp:

Het eerste woord van het boek van de Psalmen is 'Welzalig', een woord dat de betekenis heeft van gefeliciteerd, welgelukzalig, je bent te prijzen, of nóg sterker: proost. Het laatste woord uit hetzelfde Bijbelboek is 'halleluja' (Psalm 150), 'alle eer aan God'. Tussen deze twee woorden gebeurt het. Proost en Eer aan God vormen de alfa en de omega van Gods oudtestamentische liedboek. Iemand die te feliciteren is, geeft alle eer aan God. En wie alle eer aan God geeft, is te feliciteren. Psalm 1 zet hoog in met dat eerste woord, proost/welzalig. Het is een zaligspreking waarmee dit lied begint. De psalm wijst erop dat echte religie niet los kan staan van ons gedrag in het dagelijkse leven. Daarin worden we door Gods wet onderwezen, we krijgen een richting mee. Hoe ziet dat leven er dan concreet uit? Daar geeft deze psalm een concreet antwoord op, als we de vertaling van Huub Oosterhuis mogen geloven. Hij vertaalt de psalm als volgt:

*Goed is dat je niet doet wat slecht is
Niet achter oplichters aanloopt
Niet met Ploert en Schender heult
Niet je schouders ophaalt
Ploert en Schender, ach zo is de wereld.*

De namen van de hoop.

27/4 was zo jaar geleden de sterfdatum van Dorothee Sölle. Van haar deze tekst:

De namen van de hoop.

Waar ligt ons visioen, waar ligt onze hoop begraven?

Wij delven haar op van onder de consumptieberg onder de overvloed van onze winkelstraten ligt ze bedolven, onherkenbaar geworden, gerafeld, verminkt.

Wat zijn de namen van de hoop, wat is de naam van jouw hoop, zeg hem mij, mijn vriendin, noem hem mij, mijn leraar.

jij moet hem toch kennen, mijn liefste

vergeet hem niet, mijn broeder
Wat zijn de namen van onze hoop? Noem ze, verbeeld ze, prent ze in je geheugen.

Wat we vergeten, zijn we kwijt!
Onze hoop heet Genoeg, ze gaat te voet,

ze heeft tijd, laat zich niet digitaliseren,
ze heeft weinig nodig, heeft niets tekort,
haar honger geldt geen dingen die te koop zijn.

Onze hoop heet Woede,
ze staat met velen voor de fabrieksportalen,
trekt met de ontrechten op door de hoofdstad,
ze studeert haar krachten bijeen, en voedt zich aan elke leugen in de ochtendkrant.

Onze hoop heet Herinnering, zij is het geheugen

Uit Vijftig psalmen, Proeve van een nieuwe vertaling door Huub Oosterhuis en Michel van der Plas in samenwerking met Pius Drijvers en Han Renckens - Uitg. Ambo:

Gelukkig is de mens die niet te rade gaat bij goddeloosheid, geen voet zet op de wegen van het kwaad, niet neerzit in de kring waar wordt gelachen om God en zijn gebod.

Gelukkig is de mens, hij zoekt met heel zijn hart het woord des Heren en proeft de diepe wijsheid dag en nacht.

Hij is een boom, geplant aan levend water, die goede vruchten geeft. En hij zal niet verdorren voor zijn tijd; wat hij ook doet, het zal gedijen.

Maar wee de mensen die Gods woord verachten; zij zijn als kaf dat op de wind verwaait. Zij houden het niet uit in het gericht, wanneer hij zijn rechtvaardigen verzamelt. God kent zijn mensen en behoedt hun wegen. Wie hem veracht loopt verloren.

van een wereld die te snel vergeet, ze laat zich niet inpakken door valse toekomstbeloften, of door de roem van de vooruitgang, ze weet van doodlopende paden, gaat tegen de stroom in.

Onze hoop heet Verbeelding, ze zegt dat we meer fantasie nodig hebben

dan de wapenexperts, en betere woorden dan 'veiligheid', 'rendement' en 'flexibiliteit'...

Onze hoop heet Tesjoewa, de Ommekeer, ze zegt klein, niet groter, ze zegt langzaam, niet sneller, ze zegt zacht, niet met geweld, ze plundert niet, ze balanceert en ze zegt dat er geen dag en geen uur bestaat voor niemand ter wereld waarop de ommekeer niet mogelijk is.

Er bestaat geen land en geen continent, geen instituut en geen beweging, geen fabriek en geen school, geen autoindustrie en geen chemisch bedrijf waar de ommekeer niet mogelijk is. D.Sölle

Ik ben de weg, de waarheid en het leven

Uit de viering op 7 mei 2023 in de Don Boscoparochie te Kessel-Lo

Voorganger: Chris - Lector: Bernard - Zang: Majo - Orgel: Herman

Inleiding

Wie biedt ons een houvast op de weg van ons leven. Wie heeft de waarheid? Wie wijst ons de weg?

Jezus zei ooit: 'Ik ben de weg, de waarheid en het leven.' Vlug gezegd, maar niet gemakkelijk om te geloven. Maar gaat het hier om geloven of meer om begrijpen? Het woord te verstaan? Wat is de rol van waarheid?

Ik wens je een verhelderende viering.

Psalm 33

Juich, rechtvaardigen, voor de HEER, de oprechten moeten hem loven.... Wij verwachten vol verlangen de HEER, hij is onze hulp en ons schild. Ja, om hem is ons hart verblijd, op zijn heilige naam vertrouwen wij. Schenk ons uw trouw, Heer, op u is al onze hoop gevestigd.

Lezing Johannes 14,1-12

Wees niet ongerust, maar vertrouw op God en op mij. In het huis van mijn Vader zijn veel kamers; zou ik anders gezegd hebben dat ik een plaats voor jullie gereed zal maken? ... Geloof me: ik ben in de Vader en de Vader is in mij. Als je mij niet gelooft, geloof het dan om wat hij doet. Waarachtig, ik verzeker jullie: wie op mij vertrouwt zal hetzelfde doen als ik, en zelfs meer dan dat, ik ga immers naar de Vader.

Geloofsbelijdenis

Mag ik u uitnodigen om samen ons geloof uit te spreken in onze God die van mensen houdt. Wij geloven in God de Vader, die zijn schepping in onze handen heeft gegeven om er een woning van te maken waarin het goed is om te leven.

Wij geloven in de Zoon, Jezus Christus, die bij ons kwam wonen en nu leeft in de harten van de mensen. Hij is ons Voorbeeld van liefde tot het uiterste.

Wij geloven in Gods Geest, die ieder van ons de kracht geeft om aan het Rijk van God mee te bouwen.

Wij geloven in een gemeenschap waarin elkeen zorg draagt voor de ander; waarin eenieder aan de Blijde Boodschappesgestalte geeft door woord en daad.

Wij geloven dat een mensenleven nooit zal eindigen dat we hoopvol mogen uitziennaar het eeuwig geluk bij de Vader. Amen.

Voorbeden

Groot is de wereld en lang duurt de tijd, maar klein zijn de voeten die gaan waar geen wegen gaan overal heen. In Jezus gaat God met ons mee, als gids en tochtgenoot. Daarom durven we bidden:

Voor allen die bezielen en voorop gaan dat hun woorden inzicht brengen dat zij zoekend mee op weg blijven gaan.

Voor hen die enthousiast op pad gingen, maar vastliepen dat zij nieuwe moed mogen vinden om opnieuw een begin te maken

Voor mensen die doelloos leven of het goede spoor verliezen, dat iets of iemand hen mag treffen om hen gewijs te maken naar geluk.

J. CLARKE The way of life (Ely cathedral) In de kathedraal van Ely (Oost Engeland in het graafschap Cambridgeshire) is op een muur 'The Way of Life' van Jonathan Clarke te zien. Die t is van gegoten aluminium. Net als de 'reis' van het geloof, is de weg onregelmatig en onvoorspelbaar. En net zoals een reis lastig kan zijn of vrolijk, varieert de textuur en de kleur van de oppervlakte. Het werk kwam tot stand in samenwerking met de 'Theology Through The Arts' van 'the Divinity Faculty', van de universiteit van Cambridge.

Voor mensen die zoeken naar waarheid, dat zij mogen beseffen dat waarheid nooit tot ongerechtigheid kan leiden.

Voor alle mensen die onder onderdrukking en ongerechtigheid moeten leven, dat zij hoop vinden om verder te leven.

Voor onszelf

Dankgebed

Toen Jezus met hen de warmte van zijn vriendschap en de diepte van zijn levensbron had gedeeld, stuurde Hij zijn leerlingen de weg op... Hij zei: 'Als je op weg gaat, heb dan vooral oog en oor voor wie klein is, verloren en gebroken. Loop op het ritme van de traagste, draag wie moe is, troost wie droef is, groet wie eenzaam is. Deel jezelf zonder er iets voor te vragen. Als je op weg gaat, neem dan geen geld mee, neem niets mee om indruk te maken of om macht te hebben over anderen. Aan mijn aanwezigheid heb je genoeg. Als je op weg gaat, wens ieder die je ontmoet vrede toe en maak de vrede waar in je eigen hart, zodat je vanuit je vrede kan delen met je tochtgenoten. Als je op weg gaat, zal je niet gespaard blijven. Als je doet wat Ik zeg, zullen ze je uitlachen, je naïef vinden, ze zullen je aan de kant zetten, aanklagen. Dat hebben ze ook met Mij gedaan. Als je op weg

gaat met Mij, zullen ze ook jou vinden. Als je op weg gaat, wees maar niet bang. Elk haar op je hoofd is geteld. Ik zal bij je zijn onderweg. Zoals mijn Vader Mij de hele weg gedragen heeft, dwars door de dood heen, zo zal Ik jou dragen, vandaag en altijd.

Communie

Brood breken... een eenvoudig gebaar. Het kost je niets. Maar je leven breken, elke dag, voor elke mens die je leven binnenkomt, is niet zo eenvoudig. Je door Gods Geest laten bewegen, zacht en goed zijn, en tegelijk vol vuur, en blijven geloven dat liefde kwaad kan ontwapenen... Het is niet zo eenvoudig.

Bezinning Het geschenk van deslak

(C. Leterme, Een parel voor elke dag, Avebode 2007, p. 341)

Lang geleden wilden de dieren God danken voor alles wat ze van Hem hadden gekregen. Maar ... waar was de berg waarop ze dat konden doen? De slak wist het: 'Die berg staat aan het einde van de wereld. Kom, ik wijs jullie de weg.' De slak ging naar de berg, de dieren volgden hem. De weg die liep over bergen en dalen konden de dieren gemakkelijk volgen, want de slak liet een spoor achter, dat zo glinsterde, dat ze het niet alleen overdag, maar ook 's nachts konden zien. Eindelijk zagen ze de berg die met zijn top in de hemel stond. 'Kom maar, slak,' zeiden de dieren, 'ga jij maar voorop.' Maar de slak zei niets. Toen klopten de dieren op zijn huisje. Maar de slak was er niet meer. Er was niets meer van hem over. Met al wat hij had, met al wat hij kon, had hij een zilveren, glinsterend spoor achtergelaten om de andere dieren de weg te wijzen.

Naar een verhaal uit Scandinavië

Slotgebed

God, geef me de genade om een weg te gaan die me niet van u vreemdmt

Geef me geluk om een weg te gaan die me bij mensen brengt

Geef me de moed om een weg te gaan van verbinden niet van breken een weg uit liefde niet uit pijn

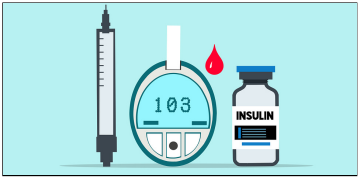
Els Rose, uit: 'zeggen en zwijgen. Oecumenisch gebedenboek voor alledag' Meinenema, 2005

Zending en zegen

"Ik ben de Weg, de Waarheid en het Leven", een uitnodiging om Jezus' levensweg tot de onze te maken. Daartoe zegenen we elkaar in de naam van +de Vader, de Moeder, de Zoon en de H. Geest. Amen.

UDLL Leuven - DIABETES BIJ OUDEREN

Prof. Chantal Mathieu
Faculteit Geneeskunde, Eenheid Klinische en Experimentele Endocrinologie

Diabetes betekent dat er **te veel glucose in je bloed** aanwezig is, door een gebrek aan het hormoon insuline vanuit de pancreas of omdat de insuline niet goed werkt.

Als diabetes niet wordt behandeld, kan dit langdurige complicaties veroorzaken zoals voetzweren, oogbeschadiging, chronische nier-aandoeningen en hart- en vaatziekten.

Een diabetisch dieet en lichaamsbeweging zijn belangrijke onderdelen van diabetesbehandeling, maar in een groot aantal gevallen is ook behandeling met geneesmiddelen vereist.

Er wordt onderscheid gemaakt **tussen drie types diabetes**:

Type 1-diabetes, veroorzaakt door een auto-immune vernietiging van de insulineproducerende bètacellen in de pancreas;

Type 2-diabetes, veroorzaakt door een inefficiënt gebruik van insuline door het lichaam, voornamelijk veroorzaakt door een combinatie van overmatig lichaamsgewicht en onvoldoende lichaamsbeweging; Zwangerschapsdiabetes, voorkomend bij zwangere vrouwen zonder een voorgeschiedenis van diabetes.

Talrijk voorkomend

In ons land hebben 500.000 mensen officieel een vorm van diabetes, en in werkelijkheid ligt dat aantal nog een pak hoger.

In de volksmond worden type 1-diabetes patiënten (10 procent van de patiënten) weleens als pechvogels neergezet, terwijl mensen met type 2-diabetes (90% van de patiënten) door een ongezonde levensstijl 'zichzelf ziek maakten'. De realiteit is een pak genuanceerder.

Bij type 1-diabetes gaat het eigen afweersysteem de lichaamscellen die insuline aanmaken aanvallen, waardoor het hormoon totaal afwezig is. Daarom moeten deze patiënten zichzelf met een prik onder de huid insuline toedienen bij iedere hap waar suiker bij te pas komt.

Bij diabetes type 2 komen die insulineproducerende cellen eveneens onder druk te staan en maken ze on-

voldoende insuline aan. Niet door het afweersysteem, maar door externe uitdagingen als overgewicht, te rijke voeding of te weinig beweging. Hoewel er bij beide vormen een erfelijkheidsfactor aanwezig is, spelen ouderdom en een verhoogd gewicht hier een grotere rol.

Bij diabetes type 2 wordt in de eerste plaats gewerkt met beweging, een gezonder voedingspatroon en orale medicatie. Die pillen zijn erop gericht om de eigen insulineaanmaak te stimuleren of de werking van het hormoon te verbeteren. Indien deze combinatie niet efficiënt is, wordt overgegaan tot een insulinebehandeling.

Insulinespuiten- en pennen

Nog maar een handvol mensen in ons land gebruikt de klassieke insulinespuiten, want sinds eind de jaren 80 zijn er insulinenepen op de markt. En ook die worden steeds gebruiksvriendelijker.

De ene persoon heeft meer insuline nodig dan de andere, maar je bent er niet slechter aan toe als jij met een hogere dosis zit. Hoe goed jij je bloedsuikerspiegel weet te controleren, is het enige wat telt, niet de dosis die je spuit.

De insuline die door de bèta-cellen in de pancreas wordt aangemaakt, wordt rechtstreeks in het bloed uitgescheiden. Bij mensen met diabetes wordt de insuline onder de huid gegeven, verschillende keren op een dag.

Vroeger werd er bij type 1-diabetes nog gewerkt met een spuitmengsel van snelle en trage insuline, maar sinds eind de jaren 80 werden die twee soorten opgesplitst. Vanaf toen moet een patiënt bij iedere maaltijd – van zodra er koolhydraten de tanden passeren – snelle insuline prikken en nog maar één keer per dag de trage variant. Intussen hebben wetenschappers de moleculen van deze snelle insuline genetisch gemanipuleerd zodat ze al na 10 minuten in het bloed terechtkomen en niet pas na een uur. Hierdoor kunnen mensen met diabetes een flexibeler leven leiden en moeten ze minder nadenken over iedere hap.

Mensen met type 2 of zwangerschapsdiabetes moeten vandaag meestal maar één keer per dag prikken met een trage pen en – afhankelijk van hun toestand – soms ook met de snelle pen. Er is momenteel zelfs een pen in ontwikkeling die maar één keer per week zou moeten worden ingespoten.

Voor type 1-diabetespatiënten die haast bij iedere hap insuline moeten toedienen, zijn er ook machien-

tjes die continu insuline onder de huid pompen. En tegenwoordig zijn die ook verbonden met een sensor, die voortdurend de suiker onder de huid meet. Een algoritme regelt dan de juiste hoeveelheid insuline die het pompje afgeeft. Het grote voordeel is dat je je niet iedere dag meer moet prikken, maar je moet wél op het juiste moment de knop bedienen.

Ook insulinepillen zijn geen verre toekomstmuziek meer voor de trage insulinevariant. Die kunnen de psychologische barrière van de prikken voor sommige mensen wegnemen. Al is het grote probleem nu ook al niet meer het gebruiksgemak, maar het denkwerk. Wanneer ga ik eten, wanneer ga ik bewegen?

Glucosegevoelige insuline

Momenteel worden studies verricht rond glucosegevoelige insuline. Deze insuline zou enkel vanonder de huid in het bloed komen wanneer de bloedsuiker stijgt en blijven zitten in een soort depot wanneer dit daalt. Buiten één keer per maand dit depot bijvullen met een prik, moet je dan helemaal niks meer doen.

Wat met de meer dan 40.000 Belgische type 1-diabeten bij wie de bètacellen compleet verwoest zijn? Al meer dan twintig jaar gebeurt er wereldwijd, met België op kop, onderzoek naar transplantaties waarbij de eilandjes van Langerhans (met daarop groepjes insulineproducerende cellen) van een donorpancreas getransplanteerd worden naar een ontvanger. Er is gegronde hoop dat mensen met diabetes van hun insulinedicatie zullen kunnen verlost worden. Wetenschappers zijn er ook in geslaagd om uit embryonale stamcellen reproduceerbare eilandjes met bètacellen te ontwikkelen.

Vier vuistregels om type-1 diabetes te voorkomen:

Dagelijks een half uur lopen, fietsen of zwemmen helpt type 1-diabetes voorkomen.

Eet gebalanceerd: een beetje koolhydraten (pasta, brood of fruit), een beetje eiwitten en een beetje onverzadigde vetten. Extreme diëten zoals keto en co zijn niet gezond.

Vermijd overgewicht. Een gezonde BMI ligt tussen 19 en 25.

Laat je screenen. Het opsporen van antistoffen bij verwanten van type 1-diabetespatiënten zou standaard moeten gebeuren.

Uit de lezing van 2 mei 2023

Christelijke meditatie Don Bosco voor 2023:

22 mei – 5 en 19 juni – 3 en 17 juli – 7 en 21 augustus – 11 en 25 september – 9 en 23 oktober – 6 en 20 november – 4 en 18 december

Van 20 uur tot 20.30 uur

Katrien Rombouts

GSM: 0498 84 10 43

katrien.rombouts@hotmail.com

Vrijwilligers in de gevangenissen van Leuven

Wie zich het lot van gevangenen aantrekt kan niet altijd op veel sympathie van de buitenwereld rekenen. Door de samenleving wordt een gedetineerde gereduceerd tot zijn misdaad en wordt hij niet meer gezien als een lid van de samenleving. Toch heeft elkeen het recht om tot de mensheid te behoren. De vraag blijft of het vrijheidsverlies en de jarenlange opsluiting van de gedetineerde een beter mens maakt.

De meesten van de vrijwilligers lieten zich raken door de kwetsbaarheid van de gevangene. Van de ene dag op de andere kwamen zij terecht in een voor hen vreemde wereld waar zij met de hulp van een buddy stilaan de weg vonden. Onze vrijwilligers behoren tot de groep van het 'Beschermcomité' dat het maatschappelijk engagement opneemt om op regelmatige basis gevangenen te bezoeken die hierom vragen. Zij begeleiden veroordeelden doorheen hun jarenlange hechtenis en helpen hen overleven in een wereld die beperkt is tot het besloten milieu van de strafinrichting. Zij helpen de gevangene te groeien in zijn levensverhaal wat een start kan betekenen om te werken aan herstel en re-integratie in de samenleving.

STEEDS JONGER (DAME MET GRIJS HAAR)

Als de trein waarop je zit, stopt in een station, begint er op het spoor naast je soms opeens een trein te rijden. Heel even weet je dan niet welke trein beweegt en welke stilstaat. Ga je zelf vooruit en de andere trein niet? Of is het omgekeerd?

Precies zo gaat het met het inschatten van de leeftijd van andere mensen in de loop van je leven. Sinds enkele decennia lijken de mensen om me heen steeds jonger te worden. Voorbijgangers op straat, andere klanten in de winkel, mensen in de bioscoop. Zelfs in de wachtzaal van de dokter ziet iedereen er altijd maar jonger uit. Wie beweegt en wie staat stil?

Ik spreek mezelf regelmatig toe om mijn spontane indruk te corrigeren. Maar het verschil tussen de werkelijkheid en wat ik lijk te zien, wordt groter en groter. Onlangs zat ik op een vergadering samen met een lieve jongen, die in mijn ogen niet veel ouder dan een jaar of achtien leek. Hij zag eruit als een sympathieke scoutsleider. Maar hij vertelde over de klas waaraan hij les gaf, dus ik voerde meteen een innerlijke correctie door: hij moest minstens vooraan in de twintig zijn. Toch viel mijn mond nog bijna open, toen ik hem even later iets hoorde

Hier krijgt de 'kleine goedheid' haar plaats en betekenis in situaties van soms grote eenzaamheid, onzekerheid en verdriet. Gedetineerden krijgen er de kans om problemen rond onzekerheid, angst, mislukkingen, eenzaamheid en ook hun gevoelens in verband met de gepleegde feiten, te uiten. Het bezoek, binnen de muren, is als een licht dat priemt door de barsten van hun leven.

Aan de groep van vrijwilligers wordt de nodige begeleiding geboden, de kans om ervaringen uit te wisselen en brengt moeilijke thema's ter sprake.

Door de groeiende populatie in de gevangenissen en meer vraag naar bezoek, zijn wij op zoek naar meer vrijwilligers. Mocht je interesse hebben om aan onze werking deel te nemen door enkele gedetineerden regelmatig te bezoeken, en ben je ouder dan 30 jaar, neem dan best contact op met

Paul Laes, voorzitter, 0495 25 49 53
 paullaes@hotmail.com.

MEDITATIE IN DE CHRISTELIJKE TRADITIE

We leren de persoon te worden waartoe we geroepen zijn, terwijl we ons richten op de bron die ons in het bestaan heeft geroepen. De persoon te worden die we zijn betekent dankbaar de gave aanvaarden van onze schepping, voor en los van alle verlangens en verwachtingen en eisen.

John Main – Meditaief 346

Hoewel je meditatie zeer goed alleen kunt beoefenen, doet het toch ook deugd om het in groep te beleven. Onze samenkomsten gaan door in **het Don Bosco centrum**. Afhankelijk van de beschikbaarheid zal de bijeenkomst doorgaan in de grote zaal of in Ademtucht.